

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-707570-III/12/WK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 26.X.2012

Pan

Jacek Cichocki

Minister Spraw Wewnętrznych

Szanowny Panie Ministrze,

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciła się kandydatka na funkcjonariusza PSP ze skargą na dyskryminację ze względu na płeć w zakresie przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego do służby w komendach powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

W niniejszej kwestii, pismem z dnia 27.08.2012 r. (w załączeniu kopia wystąpienia z odpowiedzią), Rzecznik zwrócił się do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z prośbą o zlecenie zbadania sprawy. W wystąpieniu wykazał, że nadesłana przez zainteresowaną kopia ogłoszenia naboru sporządzona została w sposób wskazujący na dyskryminację ze względu na płeć, gdyż skierowana była wyłącznie do mężczyzn. Zamieszczone w nim kwalifikacje w zakresie wymogów prób wydolnościowych oraz testu sprawności fizycznej pomijały kobiety. Postępowanie takie jest sprzeczne z art. 32 Konstytucji, stanowiącym nakaz równego traktowania oraz zakaz dyskryminacji i jest niezgodne z przepisami ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. Nr 254, poz. 1700). Nadesłane przez zainteresowaną kopie naboru kandydatów do służby w innych komendach powiatowych wskazywały na brak jednolitych zasad i kryteriów w zakresie przyjmowania do służby przygotowawczej w Państwowej Straży Pożarnej. Z kolei, w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn. - Dz.U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.) nie istnieją zasady

postępowania kwalifikacyjnego w oparciu, o które odbywa się przyjmowanie do służby. Brak tych uregulowań jest sprzeczny z art. 60 Konstytucji RP określającym, iż obywatele polscy korzystający z praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Z uzyskanych od Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wyjaśnień wynika, że doszło do uchybienia ze strony komisji kwalifikacyjnej, która zażądała od kandydatki do służby przedstawienia kserokopii książeczki wojskowej w celu udokumentowania uregulowanego stosunku do służby wojskowej. Ponadto, wyżej powoływana ustawa o Państwowej Straży Pożarnej nie posiada w swej treści przepisów, które wskazywałyby na sposób i tryb przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego w odniesieniu do kandydata na PSP, gdyż odnosi się wyłącznie do strażaków będących w służbie. Ustawa o PSP nie odsyła także do innych ustaw w przedmiotowej kwestii oraz nie zawiera delegacji ustawowej do wydania aktu wykonawczego traktującego o postępowaniu kwalifikacyjnym w odniesieniu do kandydata na strażaka PSP. Z kolei, stosowanie do postępowania kwalifikacyjnego przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 października 2005 r. w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania okresowych profilaktycznych badań lekarskich oraz okresowej oceny sprawności fizycznej strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. Nr 261, poz. 2191), odnosi się wyłącznie do strażaków będących w służbie i jest dobrowolnym oraz indywidualnym podejściem kierowników jednostek organizacyjnych PSP. Jedynie, bowiem w odniesieniu do strażaków PSP odbywających służbę istnieje obowiązek stosowania wyżej cytowanego rozporządzenia MSWiA. Komendant Państwowej Straży Pożarnej mając świadomość niedoskonałości obecnych zasad naboru do służby podzielił stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich w przedstawionym zakresie i w celu poprawy sytuacji powołał zespół do opracowania wytycznych w zakresie zasad naboru do służby w Państwowej Straży Pożarnej.

Pomimo otrzymanych zapewnień od Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, uznałam za stosowne osobiste zainteresowanie niniejszą sprawą Pana Ministra w zakresie równego traktowania kandydatów do służby w PSP ze względu na płeć. Dostrzegam również potrzebę szybkiego wydania przepisów określających

etapy postępowania kwalifikacyjnego w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej w taki sposób, aby zasady dostępu do służby publicznej w tej formacji mundurowej były takie same dla wszystkich obywateli. Powinno odbywać się to w oparciu o obiektywne kryteria doboru kandydatów do służby. Natomiast ustanawiające je zasady i procedury rekrutacji powinny odbywać się w taki sposób, aby zapewnić równość szans kandydatom, bez jakiegokolwiek dyskryminacji i nieuzasadnionych ograniczeń. Brak regulacji w przestawionym zakresie powoduje stosowanie przez komendantów powiatowych PSP różnorodnych kryteriów w zakresie przyjmowania kandydatów do służby. Sytuacja taka pozostaje obecnie poza kontrolą i sprzyja powstawaniu nadużyć.

W związku z powyższym, działając na podstawie 13 ust. 1 pkt 2 i art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę o zbadanie przedstawionego problemu oraz rozważenie możliwości podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do jego rozwiązania. Będę wdzięczna za poinformowanie o zajęтым stanowisku.

Łęka Wyneń-Srodecka
Jana Jipsen